

Dorthe Fahnøe

Bruxelles, d. 7. maj 2013

CRIM: Interparlamentarisk udvalgs møde den 7. maj 2013 i Europa-Parlamentet om nationale parlamenters rolle og erfaringer i kampen mod organiseret kriminalitet, korruption og hvidvaskning af penge

Enhver der er dømt for en alvorlig forbrydelse eller korruption bør udelukkes fra at byde på offentlige kontrakter eller opstille til valg i EU i mindst fem år, mafia-medlemskab bør gøres til en forbrydelse i hele EU og overordnede EU-regler om bekæmpelse af korruption, bør udarbejdes. Sådan lyder det i en rapport vedtaget tirsdag i Europa-Parlamentets særlige udvalg om Organiseret Kriminalitet, Korruption og Hvidvaskning af Penge, og som dannede baggrund for det interparlamentariske udvalgs møde mellem medlemmer af Europa-Parlamentet og repræsentanter fra nationale parlamenter.

Formål med mødet

Tirsdag d. 7. maj 2013 bød Europa-Parlamentets særlige udvalg for Organiseret Kriminalitet, Korruption og Hvidvaskning af Penge, CRIM, velkommen til 28 medlemmer fra nationale parlamenter fra 14 forskellige medlemslande til interparlamentarisk udvalgs møde i Bruxelles.

Formålet med mødet var at få skabt en debat mellem medlemmer af Europa-Parlamentet og nationale parlamenter om forskellige nationale tiltag og problemer, som både på nationalt og europæisk plan kan bidrage til kampen mod den organiserede kriminalitet, korruption og hvidvaskning af penge. Samtidig fungerede debatten som et værdifuldt input til videreudviklingen af den midt-vejs rapport som udvalget vedtog samme morgen og som skal fremlægges på plenar-forsamlingen i juni.

Rapporteuren på rapporten, Salvatore Laolano, fremhævede at dette er et vigtigt første skridt på vejen i kampen mod den organiserede kriminalitet, korruption og hvidvaskning af penge og opfordrede til at lægge pres på Europa og få skabt nye tiltag til løsning af disse alvorlige problematikker.

Baggrund

Forud for mødet har udvalget indsamlet en række informationer fra de nationale parlamenter i medlemsstaterne, som skal danne fundamentet for - og lette debatten mellem de nationale og europæiske parlamentarikere.

Selv om det er en udfordrende opgave at sammenligne forskellige nationale tilsynsmekanismer har de indsamlede oplysninger til formål at fremhæve dem blandt deres funktioner, der er af særlig interesse for Europa-Parlamentet. Den indsamlede information om nationale parlamenters rolle og erfaringer i kampen mod organiseret kriminalitet, korruption og hvidvaskning af penge koncentrerer sig især om følgende områder:

- Organisation (størrelse, sammensætning, regler om medlemskab, ressourcer)
- Mandat (områder for tilsyn, ex-ante vs. ex-post tilsyn, overvågning af specifikke retshåndhævende aktiviteter);
- Beføjelser (høringer, undersøgelser, stævning og inspektioner).

Informationerne er indsamlet i form af et spørgeskema, som er blevet sendt til de nationale parlamenter. De indhentede svar er blevet samlet i ét dokument med titlen "Consolidated Table of NP Replies.doc" som kan findes på mødet hjemmeside: <http://www.europarl.europa.eu/webnp/cms/lang/en/pid/1849>

Debatten på mødet

Formanden for CRIM udvalget, Ms. Sonia Alfano, åbnede mødet med at byde velkommen og understrege betydningen af dette initiativ, fordi det i høj grad viser, at Europa-Parlamentet har gjort det til en topprioritet at bekæmpe disse former for kriminalitet.

Udvalget havde modtaget ikke mindre end 744 ændringsforslag til den netop vedtagne Lacolino midt-vejs rapporten, og dette viser også noget om størrelsen af den opgave, man står overfor.

Kommissær for Indre Anliggender, Ms Cecilia Malmström, overtog herefter ordet og udtrykte begejstring over at have så mange nationale repræsentanter til stede fra de nationale parlamenter, så vi kan få diskuteret og udvekslet meninger og sikre, at et forslag fra Kommissionen opnår så bred opbakning som muligt i medlemsstaterne. Herefter blev Kommissionens fokusområder præsenteret i kampen mod organiseret kriminalitet, korruption og hvidvaskning af penge.

Inden for området af den organiserede kriminalitet adresserede hun området for cyber-kriminalitet og understregede, at de nationale parlamenter kommer til at spille en væsentlig rolle i gennemførelsen af – og tilsynet med tiltag til bekæmpelse af sådanne former for kriminalitet. Af andre vigtige fokusområder for Kommissionen inden for bekæmpelsen af organiseret kriminalitet blev følgende forhold især fremhævet:

- Menneskehandel: Der er set en stigning på 13 pct. i tilfælde af menneskehandel, og hvad næsten værre er, at man ser et fald i afsigelsen af domme på 15 pct.
- Våbenområdet: Her er Kommissionen klar med en strategi for våbenhandel ved udgangen af dette år, og ofordrer derfor også både Europa-Parlamentet og nationale parlamentarikere til stille med forslag til løsninger og komme med input til forslag.

Inden for hvidvaskning af penge har Kommissionen især fokus på bekæmpelsen af handel med ulovlige stoffer. Denne handel trækker i stigende grad ind på også den lovlige økonomi gennem hvidvaskning af penge, og dette skal vi sætte en stopper for, sagde Kommissæren.

Som initiativ til bekæmpelse af korruption kommer Kommissionen til sommer med en anti-korrupsions-rapport med henstillinger specifikt til hvert medlemsland. Disse skal udgøre en hjælp til de nationale parlamenter til at tackle problemet og, tilføjer hun, forhindre korruption i at underminere demokratiet i medlemslandene.

De eksisterende redskaber inden for unionen skal styrkes, f.eks. ved at udbygge samarbejdet med udveksling af DNA-oplysninger. For at det kan lykkes er det vigtigt, at få skabt gensidig tillid mellem medlemsstaterne fordi, som Cecilia Malmström tilføjer: *"De organiserede forbrydere er langt mere organiserede end vi er, og vi skal derfor sørge for at følge trit med dem!"*

Rapporteur, Mr Salvatore IACOLINO overtog herefter ordet med en præsentation af den netop vedtagne rapport, som skal fremlægges endeligt for Europa-Parlamentet på plenar-forsamlingen i juni. Han understreger betydningen af at trække på medlemsstaternes eksisterende regler og fremhæver bl.a. den italienske model, som definerer, at det er ulovligt at deltage i mafiøse aktiviteter og mener, at dette bør kopieres i de øvrige medlemsstater. I rapportens bestemmelser om hvidvaskning af penge har man set på lande som Belgien, hvor man har lovgivet om selvhvidvaskning af penge. I rapporten har man også set på regler for spil og væddemål, hvor man ofte hvidvasker ulovlige penge, og man har også set på matchfixing.

"Vi har en meget veldefineret køreplan som forholder sig til alle grænseoverskridende problemstillinger ift. kriminalitet" fortæller IACOLINO.

Man har også taget højde for hvorledes tidligere straffede personer for økonomisk kriminalitet, korrupsion og andre alvorlige forbrydelser skal kunne indgå i politiske toppositioner og om disse bør udelukkes fra at byde på offentlige kontrakter eller opstille til valg i EU

Det er ligeledes en målsætning at få styrket samarbejdet med Europol og Eurojust og i sidste ende at få godkendt en europæisk anklagemyndighed som i mange år har været under diskussion.

Organiseret kriminalitet

Efter de indledende præsentationer tog man hul på diskussionen med medlemmer af Europa-Parlamentet og nationale parlamenter om emnet organiseret kriminalitet. De enkelte repræsentanter fra medlemslandenes nationale parlamenter fik på skift ordet for at komme med indlæg i debatten.

Til den første del af debatten var repræsentanterne fra Polen især aktive og påpegede at *"Organiseret kriminalitet der overstiger over 3 pct. af borgerne må betyde at retsstatsprincippet ikke kan overholdes af politi- og anklagemyndighed. EU har indført målelige procedurer, efter hvilke man kan gribe ind over for medlemsstaterne, f.eks. budgetprincippet, og konklusionen er derfor, at når man bekæmper kriminalitet, må man se på, at når et land når op over en vis kriminalitetsminimumsgrænse bør man overveje særlige foranstaltninger, så man opnår en mere effektiv bekæmpelse af kriminalitet."*

Sveriges repræsentant påpegede desuden, at alene det, at man forsøger at koordinere indsatsen, er positivt, og et samarbejd er af yderste vigtighed for at bekæmpe mafiakriminalitet og andre former for grænseoverskridende kriminalitet.

Formanden for CRIM udvalget, Ms. Sonia Alfano tog herefter ordet og gjorde opmærksom på, hvor vigtigt det er at anerkende hvor udbredt organiseret kriminalitet er særligt i nogle af medlemsstaterne. Hun henvendte sig direkte til de spanske repræsentanter med et spørgsmål om forholdene i de spanske fængsler. Spørgsmålet gik på, hvordan det kan være, at mafiaen kan fortsætte sit virke inde fra fængslet? Hvordan sikres den interne sikkerhed i fængslerne?

Formanden fremhævede et konkret eksempel fra sidste år, hvor man i et fængsel i Madrid havde oplevet, at en mafiaboss, som sad fængslet, tydeligvis ikke blot havde kontakt med sit netværk, men også nød godt af visse fordele i fængslet – f.eks. havde han en mobiltelefon, som blev brugt til at organisere flere mord og styre store dele af et narkonetværk.

Sonia Alfano anerkender, at det er svært at harmonisere retsvæsnen i de enkelte lande, eftersom man i hvert land både som parlament og som borger opfatter kriminaliteten forskelligt – der er f.eks. stor forskel på opfattelsen af, hvad korrupsion er i Italien i fht. Holland.

Den organiserede kriminalitet har slået rødder i samtlige medlemslande og fundet vej ind i det økonomiske netværk. Det kan konstateres at visse parlamenter i nogen medlemslande er utrygge ved at indrømme hvor store problemerne rent faktisk er, f.eks. ift. politik og korrupsion og dette problem skal vi adressere, afsluttede hun.

Bekæmpelse af korruption

Mødets anden diskussionsrunde tog udgangspunkt i bekæmpelse af korruption i medlemsstaterne.

Rapporteur, Mr Salvatore IACOLINO indledte denne del af mødet og fremhævede, at korruption ofte er et grænseoverskridende problem. Der er derfor brug for gensidig tillid medlemsstaterne imellem, og det handler også om at genopbygge borgernes tillid.

Det er afgørende for at beskytte de finansielle interesser i EU at optrappe det grænseoverskridende retlige og politimæssige samarbejde inden for EU og med tredjelande, tilføjede han.

Herefter lagde repræsentanten fra Polen ud med at sige, at som tidligere kommunistisk stat er Polen et af de få lande, som har formået at få korruption i staten udryddet fuldstændigt. Korruption eksisterer dog også i Polen, men primært inden for den private sektor. Man har haft stor succes med at udrydde korruption i den offentlige sektor, og det skyldes bl.a. stramme regler for oplysningspligt – *"f.eks. vil jeg skulle oplyse, når jeg kommer hjem, at jeg har deltaget i den uformelle cocktail efter mødet her; det er så stramme, reglerne er"*.

Herefter overtager den kroatiske repræsentant og tilføjer, at man i Kroatien også har stor succes med bekæmpelse af korruption, og man støtter i høj grad tiltag om større samarbejde. *"Korruption er ligesom Malaria- vi kan ikke slå enkelte myg ihjel men må slå ned på hele det område, hvor de arbejder."*

Den østrigske repræsentant peger på, at området for gennemsigtighed er dér hvor man bør arbejde sammen i medlemsstaterne for at kunne skabe tillid. I Østrig har man en selvstændig anklagemyndighed for korruption og fremhæver dette som et eksempel, der bør kopieres i andre medlemsstater.

Fra Portugals side mener man, at der er brug for særlige foranstaltninger for at bekæmpe denne pagt om at tie, som man typisk oplever ved korruption. Man skal sørge for beskyttelse til dem, der videregiver informationer, så de ikke udsætter sig selv for fare ved at videregive oplysninger. *"Vi skal lave et system, der gør det obligatorisk at videregive oplysninger om korruption, og som samtidig beskytter dem, der videregiver oplysningerne."* sluttede repræsentanten fra Portugal.

Mr Salvatore IACOLINO afsluttede denne debatrunde med at fremhæve, at oprettelsen af en fælles anklagemyndighed er højeste prioritet. En netop indsat bestemmelse i den vedtagne rapport siger, at en endelig dom skal kunne falde inden for lyset af en overskuelig tidshorisont inden for rammerne af domstolen og denne bestemmelse blev indsat i rapporten i morges tilføjer han.

Til kommentaren fra Portugal om beskyttelsen af personer, der videregiver oplysninger er han helt enig. Først og fremmest skal man sondre mellem den, der samarbejder (f.eks. tidligere involverede i kriminaliteten, som beslutter sig for at samarbejde), den der samarbejder med retsvæsenet (altså vidner som f.eks. ved afpresning, offer for trussel om beskyttelsespenge, hvor man jo på ingen måde har noget med kriminaliteten at gøre) og dem der giver oplysninger.

For at optrappe kampen mod korruption, opfordrer man Kommissionen til at fremsætte lovforslag om at oprette et EU-program til beskyttelse af whistleblowers, vidner og meddelere. Medlemmerne af udvalget anmoder også Kommissionen om at fremsætte et forslag inden september i år, om at etablere en offentlig

EU-anklager. *"Vores økonomi og vores samfund som sådan er udsat for et angreb og vi må forberede os på at kunne forsvare os".*

Hvidvaskning af penge

Det sidste af mødet tre store spørgsmål omhandler hvidvaskning af penge.

Mr Salvatore IACOLINO indleder igen denne runde og understreger vigtigheden af, at tage højde for denne særlige kriminelle aktivitet med stor opmærksomhed. I den udarbejdede rapport har man prøvet at tage højde for selve årsagen til hvidvaskning af penge. For at komme nærmere en løsning, er det nødvendigt med et styrket samarbejde og bedre styring af banksystemet for at få skabt kontrol. *"Der er ingen tvivl om, at vi skal have bankerne med, og det er noget, vi arbejder meget med i Europa-Parlamentet."*

Alle institutioner og brancher, offentlige som private, skal være med i dette samarbejde. Det er også vigtigt, at vi her har samarbejdsaftaler med tredjelande - særligt de lande, der er relevante i forhold til skattely.

Formålet med at intensivere indsatsen mod hvidvaskning af penge er at bryde denne forbindelse mellem hvidvaskning af penge og narkohandel, væddemål, handel med antikviteter, menneskehandel og andre kriminelle aktiviteter.

Det er vigtigt at fremme forståelsen for disse problemer, og vi er overbeviste om, at hvidvaskning og selvvaskning af penge er noget, som skal betragtes som en forbrydelse i alle medlemsstater. Det er også noget, som kan høre ind under den fælles anklagemyndighed, som vi håber at få meget snart, afslutter han inden ordet igen til repræsentanter fra de nationale parlamenter.

Fra Frankrigs side mener man, at den mest effektive måde at bekæmpe hvidvaskning af penge på er, at sikre en effektiv dataudveksling mellem medlemsstaterne. *"Har vi ikke at gøre med en grundlæggende barriere i form af bankernes fortrolige oplysninger, altså bankhemmeligheder?"*

Den litauiske repræsentant påpeger, at man i EU står over for en vigtig opgave i at skulle koordinere hjælpen og også justitshjælpen i EU. En vigtig partner i denne proces er OLAF. Reformen af denne er gennemført, men i Europa-Parlamentet diskuterer man stadig retsgrundlaget for OLAF. Den forsinkelse vi ser af lovene i forbindelse med OLAF, hvordan behandler man det i udvalget her?

Grækenlands repræsentant mener, at det er vigtigt med lidenskab om emnet for at kunne komme videre. Men det er også vigtigt med en social tilgang og ikke kun en økonomisk tilgang. Det underminerer borgernes tillid til myndighederne og institutionerne, og det gør det sværere for de berørte stater at hævde sig selv. I Grækenland er der stor politisk vilje til at bekæmpe korrupsion og hvidvaskning af penge. *"Det er ikke muligt med en effektiv politik, hvis ikke man også opbygger en politisk vilje. Hvis institutionerne undermineres er det et incitament til organiseret kriminalitet."* Vi bør udbygge retsvæsenet på europæisk niveau og tænke over fælles praksis og fælles tilgang, tilføjer repræsentanten.

Mr Salvatore IACOLINO får herefter ordet igen for at besvare nogle af de stillede spørgsmål. Til vores franske kollega om finansoplysninger vil jeg gerne berolige ham med, at man taler om behovet for at delagtiggøre andre i disse oplysninger på et tidligt tidspunkt, indleder han. Det er en nødvendig diskussion for at sørge for, at oplysninger kommer frem til de relevante myndigheder rettidigt og sikre, at transaktioner kan stoppes hurtigst muligt. Vi er enige om vigtigheden i at afskaffe bankhemmeligheden, og dette beder man også indtrængende om i forslaget til betænkningen.

Til den Litauiske kollega svares, at OLAF jo eksisterer for at beskytte EU's budget, men OLAF gør også medlemsstaterne opmærksomme på ting, som ikke altid fører til det ønskede resultat. Når vi en dag får en fælles europæisk anklagemyndighed kan OLAF's rolle måske indgå som en administrativ myndighed i samarbejde med Eurojust?

Til kommentaren fra Grækenland understreger Mr Salvatore IACOLINO, at det er op til Kommissionen og medlemsstaternes, at den politiske vilje også kommer til udtryk i nogle konkrete indgreb. Det er vigtigt med lovgivningstekster, men det skulle også gerne udmøntes i konkrete handlinger og gennemførelsesbestemmelser. Indgrebene kræver ikke kun politisk vilje, men kræver også, at de forskellige instanser er indstillet på at lytte til hinanden og til at samarbejde!

Afsluttende bemærkninger

Bill Newton Dunn (UK, ALDE) medlem af CRIM, afslutter mødet med at referere til udvalgets besøg i USA sidste år. Her husker han New Yorks borgmester som havde en nul-tolerance politik, som bl.a. havde resulteret i at de enkelte politimyndigheders databaser nu var blevet knyttet sammen til én. Det gav mulighed for, at man i den enkelte politienhed kunne få et overblik over hvor det var nødvendigt at øge indsatsen – fusionscentre kaldtes de.

På sammen måde skal vi forsøge at få vores nationale parlamenter til at arbejde sammen, og få skabt denne politiske vilje til gensidigt at udveksle informationer.

"Det er vigtigt at vi nu holder kontakten ved lige, og vi skal bruge vores samlede kræfter til at lægge pres på Europa og til at få skabt nye tiltag til løsning af disse alvorlige problematikker, som udvalget her beskæftiger sig med", afsluttede han.

Næste skridt

Arbejdet med rapporten forsætter nu med henblik på at blive vedtaget ved samlingen i Strasbourg i juni. Herefter vil medlemmerne arbejde målrettet på at få godkendt en omfattende strategi til at intensivere kampen mod grænseoverskridende kriminalitet.

Links

Hjemmeside for udvalget for Organiseret Kriminalitet, Korruption og Hvidvaskning af Penge
<http://www.europarl.europa.eu/committees/en/crim/home.html>

Link til forslagets procedurefil, midt-vejs rapporten
[http://www.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?reference=2012/2117\(INI\)&l=en](http://www.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?reference=2012/2117(INI)&l=en)